

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΗΣ ΡΩΔΟΥ

ΤΑ ΕΚΑΤΟΛΟΓΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

"Ένας Θεός μ'ας έπλασεν, έμέ και σέ, τρυγιά να φιλιόμαστε τὰ δυο στὰ χέρια και (γύνα, στο στόμα.

"Αγία Τριάδα, κάμε την την κόρη γὰ θελήση πριχού μου δώσει τὸ φίλι να μη με βασανίση. Τεσεροκάντους σταυρός στη μέση τών στη- (θών σου, νάταν να τόν έφίλαγα τόν άσπρο τὸ λαϊμό (σου.

Πέντε μαχαίρια δαμασκιά καινούροτροχι- (σμένα μέσ' στην καρδιά μου να μπητούν, δέ σ' ά- (παρνούμαι σένα.

"Εφτά πλανήτες τ' ουρανού την αγαπῶ πλα- (νάτε νάρχεται τὰ μεσάνυχτα μαζί μου να κοιμάται.

"Όχιῶ χαλιά έχει ο κάθουρας και πάει μπρός (και πίσω, και τώρα που σ' αγαπήσα πῶς θά σέ ληρο- (νήσω;

Δεκάτιζε τὰ λόγια σου, λέγε τα δέκα-δέκα, (μπα και τὰ σώσω εκατό και πάρω σέ γυναίκα. Είκοσι κορμιοάχτυλα χεριών και ποδαριών (μου, όλα μου συντρομάζουνε όταν περνάς έμπρός (μου.

Τριαντακλωνοκπάρισσο κι' έμεις περιπλοκά- (δῶ, νάταν ν' άποκοιμούμαστε τὰ δυο σ' ένα κλι- (νάρι.

Σαραντά βρύσες με νερό κι' άλλα εκατό πι- (γάδια δέ μου τή σθόνουν τή φωτιά πυθῶ στὰ φυλ- (λοκάβρια.

ΡΩΣΣΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΜΑΞΙΜ ΓΚΟΡΚΥ

ΚΑΠΟΙΟ ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ...

Κάποιο φθινόπωρο, στὰ περασμένα χρόνια, έτιχε να βρεθῶ σέ μια κατάντια πολύ φοβερή. "Ήσιον άπένταρος και χωρίς κατοικία κι' είχα φτάσει σέ μια πόλι, όπου δέν έγνώριζα κανέναν.

Τις πρώτες μέρες πούλησα κάμτσου άπ' τὰ ρούχα που φορούσα κι' έπειτα έφυγα για ένα μέρος που τῶλεγαν Οδοσιέ. Στὸ μέρος έ- κείνο, υπήρχαν πολλοί εκφορτωτές και την εποχή που έρχονταν τα καράβια, ή άεροφυλιά βομβοῖσε από τὸ θόρυβο τῆς ζωῆς. "Αλλά τότε ήσαν τέλη 'Οκτωβρίου και βασιλευε παντού σιωπή κι' έρημιά.

Περπατώντας επάνω στον μουκασιμένο άμμο, κύτταζε προσεχτι- κά καταγῆς με την έλπίδα ν' άνακαλύψω τίποτε φραγώσιμο, και τρι- γύριζα μόνος άνάμεσα στους μακρινούς πάγκους, όπου οί μικροπωλη- ται άπλωναν την ήμερα τὰ έμπορευμάτα τους.

"Η νύχτα πλάζονε, ή βοοχή έπεφτε άλύπητα κι' ο βορσῆς φυ- σούσε δυνατά. Φυσούσε γύρω άπ' τους πάγκους και τις παράγκες, τα παράθυρα που δέν ήσαν σφαιλωμένα χτυποῦσαν με δυνάμη, τὰ κύματα ξεσοῦσαν στην άεροφυλιά άφρισμένα, ήθωναν τὰ λευκά τους λοφία κι' έφευγε τὸνα πίσω από τ' άλλο, μέσα στην άνεμο- ζάλη, πηδώντας ύπερηφανα όλοένα προς τὰ έμπρός.

"Όλα γύρω φαινότουσαν έρημα και κατεστραμμένα κι' ο ουρανός έκλαιγε μ' άστείριστα δάκρυα.

Είχα την έντύπωση πῶς βρισκόμουν τριγυρισμένος από μια κα- τασκότεινη έρημο, πῶς όλος ο κόσμος ήταν στὰ στερνά του, πῶς έ- μενα έγὼ μόνος ζωντανός και πῶς με περιέμενε και μένα ο κρύος θάνατος....

Καί ήμιον, σημειώστε, δεκοχτῶ χρόνια. Τί ά- ραία, αλήθεια, ήλμια!

Περπατοῦσα πάντα πάνω στον ύγρο και παγο- μένο άμμο κι' έννοιωθα τὰ δόντια μου να τρίζουν άπ' τὸ κρύο και την πείνα. Καθῶς έφυχνα τὸ κάζου να βρω κατίτι για να φάω, έφτιστα πίσω από έναν πά- γκο και ξεχώρισα γονατισμένο στη γῆ ένα πρόσωπο ντυμένο γιννακεια ρούχα, που τὸ νερό τὸ έβροχε ά- λήπητα, χτυπώντας το δλίσια στοῦς άμους....

Στομάτησα κοντά στην άγνωστη αὐτή και πρόσε- ξα να ιδῶ με τί καταγινόνταν. "Ανακάλιψα λοιπόν πῶς έσκαβε με τὰ χέρια της μέσα στον άμμο και προσπαθοῦσε ν' άνοιξη ένα κιδάτιο που βρισκόταν πλάι στον πάγκο.

— Τί κάνεις αὐτοῦ; τῆ ρώτησα, γονατίζοντας δί- πλα της.

"Εξαφνα έβγαλε μια πηγμένη κραγιή και πήδησε όλόρθη.

Τώρα που είχε σηκωθεί και με κύτταζε με τὰ σταχτιά, δάκνοιχα και γεμάτα φόβο μάτια της, είδα πῶς ήταν μια κοπέλα τῆς ήλικίας μου, μ' ένα πρόσωπο πολύ χλωμασιμένο, που είχε όμως επάνω του τρία μεγάλα μαύρα σημάδια από χτυπήματα.

Μ' όλο που ή πληγές της βρισκόντουσαν σέ κανονική απόσταση μεταξύ τους, μια κάτω από κάθε μάτι και ή τρίτη, ή μεγαλειότερη, στην κορυφή τῆς μύτης, ήταν όλότελα παραμορφωμένη.

Με κύτταζε καλά—καλά και σιγά—σιγά ύστερα ο φόβος σβύ- στηκε άπ' τὰ μάτια της. Τίναξε με τὰ χέρια της τὸν άμμο από πάνω της, έσαξε την κορδέλλα τών μαλλιών της και μου έιπε με σιμπα- θεια :

— Δέν άμφιβάλλω, πῶς κι' εσὺ θά θέλεις να φῶς. "Ελα λοιπόν εδῶ και σκάψε μαζί μου. "Εγὼ κουράστηκα. "Εδῶ μέσα (και μου έ- δειξε τὸ κιδάτιο) θά υπάρχη, χωρίς άλλο, ψωμί κι' ίσως και κανένα λουκάνικο.

"Αρχισα να σκάβο χωρίς άργοπορία κι' αὐτή, άφου σκάθρηε λί- γο και με κύτταξε προσεχτικώτερα, ήθεε δίπλα μου και βάλθηκε να με βοηθή στή δουλειά μου....

"Εργαζόμαστε σκλημένοι, χωρίς ν' άνταλλάξουμε οὔτε λέξι. "Ε- παιδιθ' θέλω να μην άπομακρινθῶ από την αλήθεια, πρέπει να όμο- λογήσω πῶς ήμιον τόσο βαθειά άπορροφημένος άπ' την έπιχειρησή μας να τρυπήσουμε τὸ κιδάτιο, που είχα λησμονήσει και τὸν παινικό κῶδικα και την ήθικη και την ιδιοκτησία....

"Η νύχτα έπεφτε βαρεία και τὸ ύγρο και διαπε- ραστικό σκατάδι πεκωνόνταν όλοένα περισσότερο τρι- γύρω μας.

"Εξαφνα, ή νέα αλήτσια γύρισε και μου έιπε : — Καλά άνοιγομε την τρύπα στον άμμο, μα τί θά γίνη άν συναντήσουμε έξαφνα καμιά σάνιδα; Πῶς θά τῆ σπάσουμε; Γι' αὐτὸ θάταν καλύτερα να σπάσαμε τὸ λουκέτο... Δέν φαίνεται και τόσο γερό....

Σπάνια έρχονται ή έμπνεύσεις στις γυναίκες, άλ- λά έρχονται και σ' αὐτές, καθῶς βλέπετε. "Εγὼ εκ- τιμῶ πάντα τις έμπνεύσεις και προσάθησα και σ' αὐτή την περίπτωση να χρησιμοποιήσω την καλή ιδέα τῆς συντροφισσῆς μου.

"Αφου βοήκα τὸ λουκέτο, τὸ πράδηξα μ' όλη τῆ δυνάμη μου και τῶβγαλα μαζί με την άλυσίδα που τὸ βαστούσε. "Ενα πορτάκι άνοιξε.

Τότε ή συντροφισιά μου έσκαιπε με ζωηρότητα και γλύστερη σαν φρέδι στο κιώτιο.

— Μπράβο, φίλε μου! φώναξε ξεσφαινα από κει μέσα.

Ένα μικρό έγκόμιο γυναικας μου εινε προτιμώτερο από όλόκληρο διθύραμιο άνδρός, έστω κι' αν αυτός εινε ο ευγλωτιστότερος των νέων και των αρχαίων ρητόρων μαζί.

Άλλά τότε δέν ελχα τή σημερινή μου ευγένεια, και χωρίς να δώσω προσοχή στις φιλοφρονήσεις της, τή ρώτησα γρήγορα και ταραγμένα :

— Έ, έχει τίποτε ;

Έκεινή τότε άρχισε με μιá μονότονη φωνή να μου άπαριθμητ ή τα ευρήματά της :

— Ένα καλάθι με μπουκάλες... Δυό—τρια σακκουλά αδειανά... Μιά άμπερέλλα... Ένας κουβάς...

“Ολ' αυτά όμως δέν ήσαν φαγώσιμα. Σιγά—σιγά έβλεπα τις ελπίδες μου να σβίνουν. Άλλ' ξεσφαινα ή συντροφισιά μου φώναξε με φωνή ζωντανεμένη :

— Ά, νά, νά !...

— Τι εινε ;

— Ψωμί !... Ένα στρογγυλό καρδέλι... Μόνο πού εινε βρεγμένο... Πάρο...

Στην άρχή κύλησε στα πόδα μου τό ψωμί κι' έπειτα βγήκε έξω κι' ή συντροφισιά μου. Έγώ στο μεταξύ αυτό ελχα κόψει κάρπισσο από τό ψωμί και τό μασσούσα πεινασμένα.

— Έ, δός μου και μένα, μου ελπε εκείνη. Πρέπει να φύγουμε από δω γρήγορα. Πού λές πως θα μπορέσουμε να χωρτοήμε ;

Κύτταξε πριγύρω της στο σκοτάδι. Έκανε κρού κι' άκούγονταν τό βουητό της πριουιάς.

— Βλέπεις εκεί πέρα μιá βάρκα άναποδογυρισμένη ; Πάμε ; μου ελπε.

— Πάμε ! άποκρίθηκα.

Τραβήξαμε προς τα κει και, καθώς περπατούσαμε, κόβαμε μεγάλα κομμάτια ψωμιού και μπουκώναμε τό στόμα μας.

Η βροχή έπεφτε δυνατώτερα, ή θάλασσα ουρλιάζε. Έφτανε συγχρόνως ως τ' αυτιά μου ένα μικρό κι' ειρωνικό σφύριγμα, πού δέν ήξερα από πού έρχόταν. Μολαταύτα έτρωγα λαίμαργα κι' ή συνοδός μου δέν πήγαινε πίσω, παρ' όλη τή μαγία και τίν άγριότητα των φυσικών στοιχείων.

— Πώς σε λένε ; τή ρώτησα, χωρίς να καλοξέρω για πού λόγo.

— Νατάσα ! μου άπάντησε.

Γύρισα τότε για μιá στιγμή, τήν κύτταξα κι' ή καρδιά μου σφιχτηκε από τή θλίψη. Τό πρόσωπό της μου φάνηκε μέσα στο σκοτάδι σαν τό άσχημο πρόσωπο τής Μοίρας, αίνιγματικό και περπαιχτικό.

Τριτώσαμε κάτω από τή βάρκα. Η βροχή έπεφτε ακατάπαυστα από πάνω κι' ο γλυκός αυτός ήχος μου έφερε σκέψεις λυπητερές στο κεφάλι.

Στη βάρκα πού μπήκαμε, έκανε ύγρασία, ήμαστε στενόχωρα, παγωμένες στάλες έπεφταν από τις ρώπες της καρίνας κι' ο άέρας έμπαινε μέσα παγωμένος.

Η Νατάσα ελχε άκουμπήσει τήν πλάτη της στη μιá πλευρά της βάρκας, μαξιμένη σαν ένα μικρό δέμα. Δέν κοινοταν κι' ή άκνησία κι' ή σιωπή της γεννούσαν μέσα μου ένα φόβο. Ηθελα να τής μιλήσω, αλλά δέν ήξερα πως ν' άρχισω κουβέντα.

— Τι καταραμένη ζωή ! άρχισε πρώτη αυτή, τονίζοντας τα λόγια της μ' ένα ύφος σαν ναχε άπόλυτη πεποίθηα σε ό,τι έλεγε.

Έγώ σάπαινα. Κι' αυτή, σαν να μιν αισθανόταν τήν παρουσία μου, έμεινε πάντα άκίνητη.

— Καλύτερα να πέθαινε κανένας ! έξακολούθησε ή Νατάσα, με φωνή χαμηλή και περιλυτη αυτή τή φορά. Ναι, καλύτερα να πέθαινε...

Αισθανόμουν μιá άγωνία και μιá άπερίγραπτη όρδη από τή άπλότητα αυτού του συλλογισμού και καταλάβαινα πως αν έξακολουθούσα να σωπαίνω, θ' άρχίζα να κλαίω. Έννοιωθα όμοια πού αυτό θάταν ντροπή μπρος σε μιá γυναίκα, ή όποια μάλλον δέν έ κλαίγε.

— Ποιός σε χτύπησε στο πρόσωπο ; τή ρώτησα ξεσφαινα, μη

βρισκοντας να τής πω τίποτ' άλλο, πού λεπτό και πού έξυπνο.

— Ποιός άλλος από τόν Παύτσα ; μου άποκρίθηκε με δυνατή φωνή.

— Και τί ειν' αυτός ;

— Τόν έχω φίλο. Εινε φούρναρης...

— Και σε χτυπά συχνά ;

— Πολύ συχνά... κάθε φορά πού εινε πωμένος.

Κι' ξεσφαινα, ζυγώνοντάς με περισσότερο, άρχισε να μου μιλά για τόν Παύτσα, για τόν έαντό της και για τις σχέσεις των.

Πήγαινε συχνά και τήν έβλεπε κι' αυτής της άρεσε, γιατί ήταν άνοιχτόκαρδος και καθαροθυμένος. Φορούσε ένα φόρεμα των δεκαπέντε ρουβλιών κι' ελχε θαμιάσιες μπότες. Για όλα αυτά τόν ελχε έρωτευθεί και ελχε γίνει φιλενάδα του. Αυτός όμως κύτταζε μόνο πως να τής παίρνει χρήματα και να πηγαίνει να τά πίνει.

— Και δέν του φτάνει αυτό, αλλά με χτυπά, συνεχίσε ή Νατάσα. Προχτές πάλι μ' έδειρε... Με πήρε με τις κλωτσιές... Μου τράβηξε τα μαλλιά... Με καταξέσκιωσε... Μούσκισε και τό φόρεμα και τό μπουστο μου πού ήταν κατακαίνουργος και τόν ελχα άγοράσει πέντε ρούβλια... Άχ ! Θεέ μου, πως θα μπορέσω να ζήσω μ' αυτόν τόν άνθρωπο ;...

Ο άέρας φυσούσε πού δυνατός και παγωμένος. Τα δόντια μου ελχαν άρχίσει πάλι να χτυπάν. Άλλά κι' εκείνη έπρεπε από τό κρύο, τό έβλεπα καθαρά.

Σε μιá στιγμή αισθάνθηκα επάνω μου δυό ψυχρά χέρια πού τό ένα μου άγγιξε τό λαμό. Τό άλλο άνοιχτούσε στο πρόσωπό μου, ενώ μιá γλυκειά φωνή, γεμάτη στοργή, μου ψιθύριζε στ' αυτί :

— Τι έχεις ;

Κι' άρχισε να μιλά γρήγορα, σαν να βιαζόντουσαν τα λόγια για να βγούν.

— Κρούνεις ;... Τι παράξενος άνθρωπος πού είσαι !... Κάθεσαι και τόση ώρα και σωπαίνεις... Έλπετε να μου τό πής, άρου κρώνες... Έλα, ξαπλώσου τώρα κάτω... Θα ξαπλώω κι' εγώ δίπλα σου... Άγκάλιασε με με τα χέρια σου... πού δυνατά... Έτα... Καλά, τώρα θάσαι πού ζεστός... Έπειτα θα γυρίσουμε και θα βάλουμε τις πλάτες μας τή μιá κοντά στην άλλη... Κι' έτσι θα περάσουμε τή νύχτα... Πές μου τώρα, τί σου συνέβη... Θύμινε βέβαια... Καθ' ο' έδωξαν, έ ; Δέν εινε τίποτε δίως... Μη σπενχωριέσαι... Όλα θα διορθωθούν...

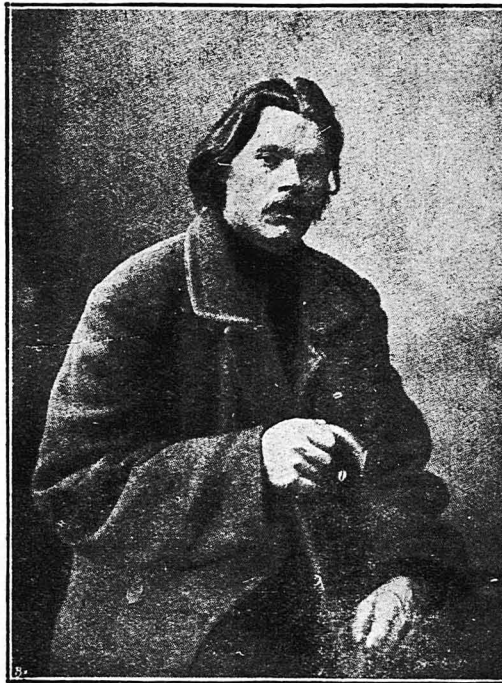
Ζητούσε να με παρηγορήσει, ή δυστεχημένη, να μου δώσει θάρρος, να μου βγάλει τήν άτελεια από τήν καρδιά.

Ο άνεμος έξω άνωστέναζε και βογούσε, τα κύματα πηδούσαν κι' έμεις οι δυό, σφιχτογυμένοι ο ένας πλάι στον άλλον, τουρτουρίζαμε από τό κρύο. Κι' ή Νατάσα όλο με παρηγορούσε, μου μιλούσε με μιá γλυκειά και χαϊδευτική φωνή, όπως μονάχα ή γυναίκες ξεφουν να μιλούν. Τα άλλα και τρυφερά της λόγια με συγκινούσαν όλο και περισσότερο κι' από τα μάτια μου έτρεχαν δάκρυα, δάκρυα πολλά κι' άδιάκοπα...

Και ή Νατάσα, ενώ μου μιλούσε, μ' άγκάλιαζε, σφιχτά—σφιχτά, άτέλειωτα, μούδινε άμέτρητα φιλά. Ήσαν τα πρώτα γυναικεια φιλά πού μου πρόσφερνε ή ζωή κι' ήσαν τα καλύτερα, γιατί τα άλλα πού έτακούθησαν, δέν μου έδωσαν τίποτε τό ουσιαστικό και μου κόστισαν ακριβά.

Μείναινε ως τό πρωτό ο ένας στην άγκαλιά του άλλου πού κι' όταν ξεμείρωσε, βγήκαμε από τή βάρκα και πήγαμε μαζί ως τήν πόλι. Έπειτα άποχωρηστήκαμε φιλικά και χωριστήκαμε. Δέν ξαναειδηθήκαμε ποτέ πάλι, αν και έπαινα ένα λόκληρο έξάμμηνο έμμεσα παντού, όλες τις σπηλιές και τα ύτόγια, για να ξαναόρω τήν ευγενικά κι' άλησμόνητη Νατάσα, πού πέρασα μαζί της τή φθινοπωρινή εκείνη νύχτα...

ΜΑΞΙΜ ΓΚΟΡΚΥ

Ο συγγραφέας του διηγήματος Μαξιμ Γκόρκυ.

ΔΙΑΝ ΠΡΟΣΕΧΩΣ ΣΤΟ «ΜΠΟΥΚΕΤΟ»

ΤΟΥ κ. ΣΤΕΦ. ΔΑΦΝΗ

ΚΑΡΔΙΕΣ ΓΕΜΑΤΕΣ ΕΡΩΤΑ

Ρωμάντζο, βγαλμένο από τήν πλούσια πηγή του αισθηματός, γραμμένο με τή γνωστή δεξιοτεχνία του συγγραφέως. Ένα όραίο ειδύλλιο πού άρχίζει με σκηνές τρυφερότητας και ξετυλιγεται σε άληθινό δράμα, με σελίδες παλλόμενες από όλη τή συγχορδία του ανθρώπινου πόνου.

ΜΑΞΙΜ ΓΚΟΡΚΥ